

Vergaderjaar 2009–2010

31 371

Kredietcrisis

Nr. 268

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 oktober 2009

In mijn brief van 12 november 2008, kamerstuk 31 371, nr. 49, over de inventarisatie van het rechtmatig handelen bij het uitzetten van gelden bij de twee IJslandse banken en Lehman Brothers, heb ik aangegeven dat er bij drie medeoverheden (Noord-Holland, Alphen aan den Rijn en Goes) nog externe onderzoeken liepen. Deze externe onderzoeken zijn afgerond. Rapportages over de rechtmatigheid en het daarop aansluitende verantwoordingsproces zijn primair een eigen verantwoordelijkheid van de medeoverheden. Alleen indien hierin ernstige tekortkomingen zouden blijken te zijn, kon dit aanleiding zijn tot het instellen van een breder onderzoek bij de desbetreffende medeoverheid. De externe rapporten van de gemeenten met de conclusie dat rechtmatig is gehandeld gaven mij geen aanleiding tot een breder onderzoek.

In de reactie van 2 juli 2009 geeft Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland mij met betrekking tot de inventarisatie van het rechtmatig handelen aan dat Gedeputeerde Staten bij brief van 5 november 2008 hebben laten weten dat Gedeputeerde Staten bij de besluitvorming over de deposito's rechtmatig en conform de afgesproken procedures hebben gehandeld. Daarbij hebben Gedeputeerde Staten tevens aangegeven dat Provinciale Staten op 30 oktober 2008 hadden besloten een onderzoekscommissie uit de staten in te stellen, die een onafhankelijk onderzoek zou verrichten naar het door Gedeputeerde Staten vanaf 1 april 2007 gevoerde bestuur aangaande het uitzetten van tijdelijk beschikbare financiële middelen. Begin juni 2009 heeft de Onderzoekscommissie haar rapport gepubliceerd met als titel: Triple R: regels, rendement, risico. Het rapport concludeert op de voornaamste punten van rechtmatigheid dat het college zich heeft gehouden aan de regels van de Wet fido en de interne adviseur niet conform de Verordening financieel beheer liquiditeitsprognoses opgesteld heeft. Tevens wordt in het rapport van de onderzoekscommissie opgemerkt dat in juni 2008 «De accountant constateert dat de Treasurer niet beschikt over een actuele liquiditeitspositie voor de komende 12 maanden, dat kasramingen niet in het treasuryproces

worden betrokken en dat er op concernniveau beperkt inzicht bestaat in de liquiditeitspositie voor de komende 12 maanden».

Het college geeft naar aanleiding van dat rapport aan dat op woensdagochtend 10 juni in een extra zitting van het college alle gedeputeerden hebben aangegeven hun portefeuilles ter beschikking te stellen. Het college stelde vast dat er op zichzelf geen sprake was van handelingen die het aftreden van één of meer gedeputeerden noodzakelijk zou maken. Toch wilden zij uitdrukking geven aan het feit dat bij ingrijpende gebeurtenissen die samenhangen met politiek functioneren, het nodig was dat daar consequenties aan werden verbonden. Om die reden hebben alle gedeputeerden besloten hun politieke verantwoordelijkheid te nemen en hun portefeuilles ter beschikking te stellen. Op 15 juni hebben Provinciale Staten ingestemd met de bevindingen en de aanbevelingen in het rapport aldus het college.

Ik heb op basis van het onderzoek naar de rechtmatigheid en de daarop aansluitende beslissingen van beide colleges geconcludeerd dat het horizontale verantwoordingsproces naar behoren heeft gefunctioneerd. Het door Noord-Holland ingezette onderzoek heeft geleid tot bevindingen en aanbevelingen over rechtmatigheid waarmee Provinciale Staten hebben ingestemd en waaraan Gedeputeerde Staten consequenties hebben verbonden. Ik concludeer op basis hiervan dat er ook in dit geval geen aanleiding is tot een breder onderzoek.

In relatie tot het bovenstaande vermeld ik u dat in lijn met mijn brief van 17 november 2008 (kamerstuk 31 371, nr. 52) enkele vaktechnische verbeteringen in de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden in werking zijn getreden (Staatscourant nr. 65, 3 april 2009). In deze regeling zijn regels gesteld tot het verder beperken van risico's met betrekking tot uitzetten, derivaten en lenen. Het verkapt bankieren (lenen met het enkele doel de middelen tegen een hoger rendement uit te zetten) wordt in deze regeling thans ook expliciet verboden.

Voorts heb ik in mijn brief van 12 november 2008 gemeld dat ik de gegevens over de uitzettingen van de gemeenschappelijke regelingen en waterschappen, na afstemming met hen, ook aan de Tweede Kamer zou zenden. U treft deze overzichten als bijlagen bij deze brief wellicht ten overvloede alsnog aan.¹ Ik merk hierbij nog wel op dat dit momentopnamen uit 2008 zijn.

Een afschrift van deze brief heb ik gezonden aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

Mede namens de minister van Financiën,

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Th. B. Bijleveld-Schouten

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.